

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Ednan Arslan
İzmir Milletvekili

Türkiye Deprem Yönetmeliği 18 Mart 2018 Tarihinde Resmi Gazetede yayınlanarak, 1/1/2019 tarihinde yürürlüğe girdi. Bu düzenlemeyle 1996 yılında beri yürürlükte olan Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası değişti. Bu tarihten sonra binaların deprem yükü hesaplamaları, güçlendirme çalışmaları ve riskli yapıların belirlenmesi bu haritaya göre yapılacaktır.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü yaptığı son çalışmaya göre ülkemizde 5.5 şiddeti ve üzeri deprem üretebilecek 486 diri fay veya fay segmenti, 15.000 kilometresi ana aks olmak üzere 24.500 kilometre uzunluğunda fay hattı bulunmaktadır.

Bu fay hatları üzerinde 18 il, 80'i üzerinde ilçe ve 502 köy yer alıyor. Topraklarımızın yüzde 66'sı, nüfusumuzun yüzde 71'i deprem riski altında. Sanayi kuruluşlarımızın ve nüfus yoğunluğumuzun yoğun olduğu bölgelerde deprem riski yüksek. Olası bir İstanbul depremine ilişkin öngörüler alınması gereken önlemlere dikkat çekmekte.

1900, 2019 yılları arasında, geçtiğimiz yüzyılın başından bugün kadar ülkemizde yılda ortalama 24.000 deprem meydana gelirken 4.0 ve daha yüksek büyüklükte olanların sayısı 14.000. Hasar ve can kaybına neden olan depremlerin yıllık ortalaması ise 242 olarak kayda geçmiştir.

Ülkemizde yaklaşık 9.860.000 yapı bulunmaktadır, bunların yüzde 79,5'i yaklaşık 7.838.000 yapı 2000 yılı öncesinde inşa edilmiştir. Riskli konut sayısı ise 6.700.000 olarak saptanmıştır. Bunların içinde hastane okul gibi stratejik öneme sahip binalarda bulunuyor.

"Deprem değil alınmayan önlemler can kaybı yaratır", sıkça kullanılan bir değerlendirme. Bunun ne kadar doğru olduğunu maalesef rakamlarda ortaya koymakta. ABD Jeolojik Araştırmalar Merkezi 2020 yılında dünyada can kaybına neden olan 15 deprem saptamış. Bu depremlerde 159'si Türkiye'de olmak üzere 206 kişi hayatını kaybetmiştir. Bu can kayıplarının yüzde 77'si Türkiye'de meydana gelmiştir.

2020 yılında ABD'nin Alaska eyaleti 7.8, Rusya'da 7.5 Yeni Zelanda 7.4 büyüklüğünde depremler can kaybına neden olmazken, aynı yıl Elazığ ve İzmir depremlerinde 157 vatandaşımızı kaybettik. Bu rakamlar depremin değil alınmayan önlemlerin can kaybına neden olduğunu gösteren veriler.

Bu bağlamda;

- 1- 18.10.2021 tarihi itibarıyla Türkiye geneli ve İzmir'de Bakanlığınıza, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara ait binaların sayısı kullanım türlerine göre dağılımı nedir?
- 2- Türkiye genelinde Bakanlığınıza, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara ait, depreme dayanıklı olmayan binaların sayısı nedir? Bu binaların toplam yapı stokuna oranı nedir? Kullanım alanlarına göre dağılımı nedir? Güçlendirme çalışması yapılarak kurtarılabilecek bina sayısı nedir? Yıkılması gereken bina sayısı nedir?
- 3- İzmir'de Bakanlığınıza, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara ait depreme dayanıklı olmayan binaların sayısı nedir? Bu binaların Bakanlığınızın İzmir'deki yapı stokuna oranı nedir? Kullanım alanlarına göre dağılımı nedir? Güçlendirme çalışması yapılarak kurtarılabilecek bina sayısı nedir? Yıkılması gereken bina sayısı nedir?
- 4- 2018-2021 yıllarında Türkiye geneli ve İzmir'de bakanlığınıza, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara ait kaç binada güçlendirme çalışması yapılmıştır? Depreme dayanıklı olmadığı için kaç bina yenilenmiştir?
- 5- 2020 ve 2021 yılında Türkiye geneli ve İzmir'de Bakanlığınıza, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara ait binalarda güçlendirmesi çalışması yapılması için ayrılan ödenek miktarı nedir? Yeniden yıkılıp yapılması gereken binalar için ayrılan ödenek miktarları nedir?
- 6- 1.1.2019 tarihinde yürürlüğe giren Türkiye Deprem Yönetmeliği kapsamında ek hangi çalışmalar yapılmıştır?